

بنام خدا

مدیر عامل محترم شرکت /سنديكا /انجمن فعال در زمینه تولید لوازم و تجهیزات برقی کشور

با سلام و احترام:

- ۱- به استحضار من رساند: اینجانب علی نیلی آرام دانشجوی دکتری رشته کارآفرینی دانشگاه تهران برای انجام پخش از رساله دکتری خود با عنوان طراحی و تبیین الگوی رفتار کارآفرینانه کارکنان در صنعت برق و الکترونیک کشور مجاز مدد اخذ نظرات کارشناسی و گرانبهای جنایعی می‌باشم. بدینوسیله از جنایعی یا نماینده مطلع و تمام اختیار دعوت به عمل می‌اید تا در جلسه ای که به همین منظور و با حضور جناب آقای دکتر محمدرضا زالی استاد راهنمای رساله اینجانب و عضو هیأت علمی دانشگاه تهران و جناب آقای مهندس میرنژاد مشاور محترم وزارت صنعت، معدن و تجارت در روز چهارشنبه تاریخ ۱۳۹۸/۵/۱۶ از ساعت ۱۴ الی ۲۰ در محل دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران به نشانی: خیابان کارگر شمالی - بخش خیابان فرشی مقدم (خیابان شانزدهم) برگزار می‌گردد حضور بهم رسانید.

در صورت هرگونه ابهام یا ارائه بیشنهادات اصلاحی می‌توانید با شماره همراه ۰۹۱۲۳۸۴۶۵۹۶ و یا با صندوق پستی به نشانی niliaram2000@yahoo.com تماس حاصل فرمایید.

در پایان یادآور می‌شود که نتایج این پژوهش متعاقباً به اطلاع سروران عزیز خواهد رسید

با تشکر

علی نیلی آرام

اندیشمند گرامی:

با آنده سلام و تخت

بررسی نامه پیش رو در راستای انجام بخشی از رساله دکتری کارآفرینی سازمانی با عنوان "طراحی و تئیین الگوی رفتار کارآفرینانه کارکنان در شرکت های کترونیکی کنور"، با هدف کسب دانش در خصوص نحوه تأثیرگذاری سه دسته عوامل فردی (شاخصی، فراشناختی و احساسی- عاطفی)، عوامل سازمانی و عوامل محیطی بر رفتار کارآفرینانه کارکنان، تعیین رفتار کارآفرینانه کارکنان و نتایج حاصل از رفتار کارآفرینانه کارکنان با بهره گیری از نظرات خبرگان و بکارگیری مدلسازی ساختاری تفسیری (ISM) طراحی شده است.

در تحقیق حاضر در صدد هستیم که به ارائه الگویی جهت شکل گیری و تقویت رفتار کارآفرینانه کارکنان بپردازیم بر طبق دیدگاه شین و نکاتارامن (۲۰۰۰) رفتار کارآفرینانه، فعالیتی است که برای تمامی سازمان ها با توجه به رقبا بذری محیط کسب و کار در جهت ایجاد دانش و انتقال آن به محصولات جدید، ضروری است. لذا یافتن روش هایی جهت تقویت این رفتار کارکنان می تواند گام مهمی در راستای توسعه نظری و عملیاتی کارآفرینی داشته باشد.

برای بررسی وضعیت مطالعات انجام شده در خصوص رفتار کارآفرینانه کارکنان، ابتدا به بررسی ریشه ای مفهوم "رفتار" در ادبیات رفتاری پرداختیم. آنچه که در ادبیات رفتاری بیان شده است بیانگر این موضوع است که "رفتار" به صورت کلی از یوند فرد و محیط بیرونی و پاسخ به جریان های موجود، ایجاد می شود.

اما پس از مطالعه رفتار در ادبیات کارآفرینانه، ملاحظه گردید که شکاف نظری و تجربی عمیقی در خصوص نادیده گرفتن ابعاد رفتار کارآفرینانه کارکنان وجود دارد و هنوز توانسته ایم با تکیه بر مطالعات صورت گرفته شاهد الگویی برای شکل گیری رفتار کارآفرینانه کارکنان باشیم.

تحقیق حاضر در صدد است تا تأثیر ابعاد مؤثر بر شکل گیری رفتار کارآفرینانه کارکنان را بسنجد پس از مطالعه عمیقی که در رویکرد های رفتاری کارآفرینانه بعمل آمد مشخص شد که رفتار کارآفرینانه کارکنان تحت تأثیر ابعاد فردی شامل (متغیرهای شناختی، فراشناختی و احساسی- عاطفی)، ابعاد سازمانی شامل (متغیرهای رهبری، فرهنگ سازمانی، جو سازمانی، ساختار سازمانی، سیستم پاداش و...) و ابعاد محیطی شامل (متغیرهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و اقتصادی) است. که از ترکیب آنها رفتار کارآفرینانه کارکنان شکل می گیرد و در نهایت نتایج حاصل از این فرآیند مشخص می شود.

در ادامه به معرفی جزئیات مؤلفه های مورد نظر برای هر یک از ابعاد در فرآیند رفتار کارآفرینانه کارکنان و مختص آن ها در جداول در بی امده برداخته می شود.

ابعاد فردی شامل: مؤلفه های شناختی، فراشناختی و احساسی- عاطفی، به شرح ذیل است:

مؤلفه شناختی: مجل و همکاران (۲۰۰۲) تناول کارآفرینانه را به عنوان «ساختارهای دانشی» که افراد از آن برای ارزیابی، قضاوت یا تصمیمات مربوط به ارزیابی فرست. ایجاد مخاطره بذری و زند استفاده می کنند» تعریف می کنند پس از مژو جامعی که بر ادبیات شناختی و ایزارهای سنجش آن انجام شد، مؤلفه های زیر به عنوان مؤلفه های فرعی شناختی مؤثر در رفتار کارآفرینانه کارکنان، انتخاب شدند:

۱) انگیزه: چراهای رفتار هستند در واقع حالت یا نیروی درونی است که انسان را به انجام فعالیت خاصی ترغیب می کند.

۲) هدف: نتایج مورد انتظار از یک رفتار (کارآفرینانه) را هدف گویند.

۳) قصد: انتظار راه اندازی کسب و کار جدیدی در سه سال آینده.

۴) هویت: الگوهای شناختی از نفاسیر و نسخه های رفتاری هستند که به فرد اجازه می دهد که بفهمد کارآفرین بودن یعنی چه

۵) شخصیت: مجموعه ای از صفات و رفتارهایی است که فرد را توصیف می کند.

۶) اینگریش: تقابل اکسای برای پاسخ به حالت مطلوب و نا مطلوب در مورد هدف به عنوان مثال رفتار کارآفرینانه.

۷) خود کارآمدی: به اعتقاد درونی در برخی افراد اشاره دارد که می تواند با موفقیت، وظیفه ای را که بر عهده گرفته اند به پایان رسانند.

۸) خوش بین: نگرشی مثبت است به جهان پیرامون و فرد خوب بین با چیز نگرشی در تلاش است که دنیا را به صورت بهتری بیند.

۹) اعتماد به نفس بیش از حد: اغلب به عنوان برآورد بیش از حد یک فرد از توانایی خود برای بیش بینی دقیق تعریف می شود.

۱۰) ادراک: فرآیندی شاختی است که بوسیله آن رویدادهای محیط پیرامون خود را تفسیر و درک می کنیم.

۱۱) ایاور: تصویر ذهنی محیط مرتبط با آدمی است.

۱۲) دانش: اطلاعاتی هستند که فرد در حیطه های خاصی دارد (متلاً دانش بازار) که از طریق آموزش و تجربه کسب می شود.

۱۳) تجربه: عبارتست از فرآیند مواجهه و شناخت مساله، اتخاذ تصمیم و اقدام در جهت اجرای آن در جریان حل یک مساله با مشکل جدید.

۱۴) پایدارگری: تغییر نسبتاً پایدار در رفتار یا رفتار بالقوه که از تجربه مستقیم یا غیر مستقیم ناشی می شود.

۱۵) مهارت: توانایی انجام وظایف خاص هستند و می تواند بطور گسترده یا محدود تقسیم شوند. مانند مهارت عمومی در مذاکره با مشتری

۱۶) هوش: خطرفیت فرد برای تفکر با استدلال و حل مسئله به طور مولد و سازنده است.

۱۷) توانایی: یک مشخصه نسبتاً وسیع پایدار افراد است که حداکثر علیکرد آنها را در بر می گیرد.

۱۸) پشتکار: استقامت و پایداری در بین بردن امر ایجاد یک کسب و کار جدید.

۱۹) خواست: مجموع وقایع یا فعالیت های ذهنی افراد است که از طریق آن فرد به صورت آگاهانه و فعالانه فعالیت های خود را برای هدایت داوطلبانه افراد خود انجام می دهد.

۲۰) ارزش: عقایدی است که افراد یا گروه های انسانی درباره آنچه مطلوب، مناسب، خوب یا بد است، دارند.

۲۱) درک رسک: به عنوان خارطه های بالقوه موجود در دستیابی به نتیجه مورد نظر از استفاده خدمات به عنوان مثال رفتار کارآفرینانه، تعریف می گردد.

۲۲) سن:

۲۳) خود تعیین گری: میزانی که فرد می تواند تصمیمات خود را بصورت مستقل عملیاتی نماید و سرنوشت خوبش را خود تعیین نماید.

۲۴) تهود اعتقاد یا احساسی است مبنی بر اینکه بعضی چیزها بدون جمع اوزی شواهدی که در عمل آن را نشان می دهد، درست است.

۲۵) ذهنیت ویژگی ذهنی است که در طی آن فرد تمايل به انجام فعالیت های کارآفرینانه پیدا می کند.

۲۶) توهمندی کنترل: ویژگی افرادی است که معتقدند همه چیز تحت کنترل آنهاست؛ آنها سطوح پایین تری از رسک مربوط به فرصت ها را درک می کنند.

۲۷) خود پنداش: مفهومی روان شناختی است که به معنای درک فرد از خود است.

۲۸) خلاقیت: فرآیندی عمدتاً شناختی است که مولد جزی جدید است.

مؤلفه فراشناختی: به شناخت فرد از توانایی های شناختی خود او مربوط می شود. پس از مرور جامعی که بر ادبیات فراشناختی و ابزارهای سنجش آن انجام شد، مؤلفه های زیر به عنوان مؤلفه های فرعی فراشناختی در رفتار کارآفرینانه کارکنان، انتخاب شدند:

(۲۰) اگاهی از فرایند شناختی خود؛ اینکه فرد قادر از توانمندی های شناختی خود و فرایند توسعه آن توانمندی ها اگاهی دارد.

(۲۱) توانایی ارزیابی فرایند شناختی خود؛ اینکه فرد تاچه میزان می تواند فرایند شناختی خود را نقد و ارزیابی کند و کمتر به دیگران وابسته باشد.

(۲۲) توانایی بازآفرینی و اصلاح فرایند شناختی؛ اینکه فرد تاچه میزان می تواند فرایند شناختی خود را بازآفرینی و بهسازی یا اصلاح کند.

مؤلفه احساسی - عاطفی: به شناخت احساسات، شور و هیجان و عواطف فرد مربوط می شود. پس از مرور جامعی که بر ادبیات مربوط و ابزارهای سنجش آن انجام شد، مؤلفه های فرعی زیر به عنوان عوامل موثر بر مؤلفه احساسی - عاطفی در رفتار کارآفرینانه کارکنان، انتخاب شدند:

(۲۳) احساس: حالت روانشناختی و فیزیولوژیک که در نتیجه تعامل فرد با یک شئ شخص یا رویداد در او ایجاد می شود.

(۲۴) انتساب: احساسات مثبت و با تجربه زیاد از تعامل در فعالیت هایی که مرتبط با نقش های خود هویتی (خود تعیین گری) کارآفرینان است.

ابعاد سازمانی شامل: مؤلفه های زیر می باشد:

(۲۵) حمایت مدیریت: تقابل مدیران عالی برای تسهیل و ارتقای رفتار کارآفرینانه، منحمله دفاع از ایده های تأثیرگذار و تدارک منابع مورد نیاز افراد برای اقدامات کارآفرینانه.

(۲۶) رهبری سازمانی: اقدام برای ترغیب کارکنان به تلاش مشتاقانه برای نیل به اهداف کارآفرینانه.

(۲۷) جو سازمانی: به عنوان ادراک افراد در مورد اقدامات و روابط های کارآفرینانه در سازمان توصیف شده است.

(۲۸) فرهنگ سازمانی: شامل گروهی از هنجارهای رفتاری و ارزش های مشترک اساسی کارآفرینانه کارکنان است که به حفظ این هنجارها در محیط کاری کمک می کند.

(۲۹) ساختار سازمانی: ساختار سازمانی برای هماهنگی در فعالیت های (کارآفرینانه ای) که به وظایف کوچکتر تقسیم شده است، ایجاد می شوند.

(۳۰) سیستم پاداش: ایجاد و استفاده از سیستم های پاداشی که مبتنی بر عملکرد، همچو دادن موفقیت ها و تشویق به بیرونی از کار جالشی است.

(۳۱) ارتباطات باز: به معنای ارتباط با میان کارکنان و مشتریان

ابعاد محیطی شامل: مؤلفه های زیر می باشد:

(۳۲) قوانین و مقررات موجود در جوهر کسب و کار؛ میزان قوانین و مقرراتی که در راستای حمایت یا عدم حمایت از کسب و کار در جامعه وجود دارد.

(۳۳) فرهنگ جامعه: مجموعه ارزش های هنجارها و باورهای موجود در جامعه که عامل اتحاد و همسنگی آزاد جامعه در رسیدن به هدف است.

(۳۴) جامعه پذیری آموزشی؛ میزان برنامه های آموزشی حضور گرفته از سوی مارکر علمی و دانشگاهی برای انسانسازی کارکنان با مقاومت کارآفرینی

(۳۵) قابلیت دسترسی به منابع، سرمایه، عرضه کنندگان و مشتریان جدید؛ توانایی دستیابی به منابع، سرمایه ها، عرضه کنندگان و مشتریان جدید در جامعه

(۳۶) ازیرساخت بازار محصول؛ به مجموعه ایامات ساخت افزاری و نرم افزاری گفته می شود که بدون وجود آنها نمی توان خدمات، کالا و یا به طور کلی محصول با کیفیتی را عرضه و یا ارائه نمود.

۴۶) حقوق مالکیت معنوی: یک توصیف طبقه‌بندی شده گسترده برای تعدادی از دارایی‌های نامشهود است که به صورت قانونی از استفاده یا پیاده‌سازی آن دارایی توسط سایرین و بدون رضایت مالک آن محافظت می‌نماید مالکیت معنوی می‌تواند شامل گواهی ثبت اختراع، کپی رایت و نام تجاری و یا آیده‌ها باشد.

۴۷) انسجام میان کارآفرینان جامعه: به میزان همیستگی و همدلی میان کارآفرینان جامعه گفته می‌شود.

ابعاد رفتاری شامل: مؤلفه‌های رفتار مستقیم کارآفرینانه و رفتار غیر مستقیم کارآفرینانه، به شرح ذیل می‌باشد:

الف- رفتار مستقیم کارآفرینانه کارکنان شامل: رفتار ابداعی، رفتار تأسیسی و رفتار توسعه‌ای، است.

۴۸) رفتار ابداعی کارآفرینانه: شامل فعالیت‌هایی که در جهت ابداع و نوآوری کسب و کارها صورت می‌گیرد.

۴۹) رفتار تأسیسی: شامل فعالیت‌هایی است که برای راه اندازی کسب و کار صورت می‌گیرد.

۵۰) رفتار توسعه‌ای: شامل فعالیت‌هایی است که در جهت توسعه و بهبود کسب و کارهای موجود صورت می‌گیرد.

ب- رفتار غیر مستقیم کارآفرینانه کارکنان: فعالیت‌هایی است که مستقیم در جهت ابداع، ایجاد و توسعه کسب و کار صورت نمی‌گیرد بلکه به عنوان تسهیگری رفتار کارآفرینانه کارکنان بکار می‌رود مانند: شبکه سازی، نوشتمن طرح کسب و کار و...

ابعاد نتایج شامل: خروجی‌هایی است که از این فرایند در سه سطح فرد، سازمان و جامعه به شرح ذیل حاصل می‌شود:

برای فرد:

۵۱) رضایت تنفسی: نگرش کلی فرد در مورد کارش است

۵۲) ایجاد و افزایش اعتماد عمومی: انتظار عموم از دریافت مثبت پاسخ به خواسته هایشان از طرف متولیان امور عمومی

۵۳) اعتماد به نفس: باور و اعتماد به توان و توانمندی‌های خوبش

۵۴) اعطاف پذیری: توانایی انتطاق پذیری فرد با تغییرات محیطی

۵۵) استقلال کاری: میزان آزادی عملی که فرد در توجه انجام فعالیت‌های کاری خود دارد

برای سازمان:

۵۶) ایجاد نوآوری سازمانی: پیاده سازی ایده‌های ناشی از خلاقیت که به صورت یک محصول با خدمت تازه ارائه شود.

۵۷) توسعه مهارت‌های بالقوه: توسعه توانایی انجام وظایف خاصی که بطور نهفته در فرد وجود دارد

۵۸) خود انگاره توسعه یافته: توسعه درک فرد از خود است.

۵۹) ایجاد یک شبکه اجتماعی جدید: ساخت روابط موثر و سازنده جدید با افرادی که می‌توانند برای کسب و کار متأثیر گذار باشند

۶۰) بیوایسی سازمانی: توانایی برای حرکت سریع و آسان، فعال و قدرت تفکر سریع و هوشمندانه و همسوی سازمان با نیازهای متغیر کاری و حرکت در جهت کسب مزیت رقابتی.

۶۱) ارشد سازمانی: معمولاً در قالب جنبه‌هایی از عملکرد سازمانی تعریف می‌شود که با سودآوری و توسعه افقی و عمودی سازمان همراه است.

۶۲) سودآوری سازمانی: سود تروت ایشته شده در لحظه ای از زمان

۶۳) انعطاف پذیری سازمانی: توانایی انطباق پذیری سازمان با تغییرات محیطی

۶۴) درآمد جدید سازمانی: مقدار بولی است که تولیدکنندگان با فروش محصولات یا خدمات جدید خود به دست می آورند.

۶۵) افزایش عملکرد سازمانی: افزایش معیزان سود درآمد حاصل از سرمایه گذاری، سود خالص یا درآمد حاصل از فروش.

۶۶) افزایش یادگیری سازمانی: افزایش تغییرات در رفتار یا رفتار بالقوه که از تجربه مستقیم یا غیر مستقیم ناشی می شود.

۶۷) ایجاد فرهنگ سازمانی کارآفرینانه: شامل مجموعه اقداماتی که در جهت شناخت کسب و کار، حمایت از مشارکت کارکنان، سفارش ایده های جدید و ارائه فرصت هایی برای یادگیری است.

۶۸) ارزان اقتصادی: به معنای نتیجه منفی عملیات تجاری و یا معاملات است.

۶۹) تنوع گرایی در حوزه بازار و محصول: به مجموعه کار و فعالیت هایی که یک کسب و کار انجام می دهد تا با ارائه یک محصول در بازار جدید، به رشد و سود پیشتری دست پیدا کند.

۷۰) افزایش شهرت در میان سهامداران: افزایش شهرت و اعتبار در میان سهامداران شرکت.

برای جامعه:

۷۱) ایجاد و حفظ مزیت رقابتی: مجموعه عوامل و توانمندی هایی که سبب برتری یک کسبوکار از سایرین می شود و این یعنی برتری از رقبا، بقای کسبوکار و امتیت شغلی.

۷۲) حذف موانع رقابتی: به مجموعه کارها و عملیاتی گفته می شود که می تواند بر تسهیل نمودن عملیات تجاری کشورها تأثیر داشته باشد.

۷۳) ایجاد ائتلاف و شبکه سازی: هنر ساخت روابط موثر و سازنده، با افرادی که می توانند برای کسب و کار ما تأثیر گذار باشند.

۷۴) استفاده از منابع هدر رفته: فرایند بهره برداری از منابع بلا استفاده

۷۵) تغییر قوانین و مقررات دولتی: ایجاد و توسعه قوانین و مقررات دولتی در راستای حمایت از کسب و کار

جداویل بیوست (۱) و (۲) در بردارنده خلاصه ای از ۶۷ عامل (مؤلفه) استخراج شده از مطالعات و ادبیات حوزه فوق الذکر است. تقاضا دارد در این جدول، نوع رابطه موجود بین عوامل سطحی (۱) با عوامل ستونی (۲) را از نظر خودتان مشخص فرمائید. هر یک از سلول های جدول، مشخص کننده نوع ارتباط عوامل (مؤلفه ها) است. نحوه امتیاز دهی در هر سلول به صورت زیر است:

* در صورتی که از نظر شما، عامل سطر آ روی عامل ستون [۱] تأثیر دارد، امتیاز ۱ درج شود.

* در صورتی که از نظر شما، عامل سطر آ روی عامل ستون [۲] تأثیر است، امتیاز ۰ درج شود.

مراحل فوق برای تمام سطوحها و سلوف های طور مشابه انجام می شود تا تمامی سلولهای جدول تکمیل شود.

به عنوان مثال:

* در صورتی که "انگیزه" (عامل سطر آ) روی "هدف" (عامل ستون [۱]) تأثیر دارد، امتیاز ۱ درج شود.

- در صورتی که "هدف" (عامل سطر آ) روی "ادرای" (عامل ستون آ) می تأثیر است، امتیاز + درج نمود

ادرای	هدف	انگیزه		
.	۱		انگیزه	
.		۱		هدف

پیش‌آشناس از حسن توجه جنایعی و اختصاص وقت با ارزش خود چهت حضور در جلسه گروه کانونی و استفاده از نظرات ارزشمند شما برای انجام این پژوهش کمال شکر و سپاسگزاری را دارم.

زمان پیشنهادی برای شرکت در جلسه گروه کانونی: پنجشنبه تاریخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۷ یا ۱۳۹۸/۰۵/۱۶ ساعت ۱۴

محل جلسه: دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران به نشانی: خیابان کارگر شمالی - بخش خیابان فرشی مقدم (نازدهم سبق)

علی نبیلی آرام

دانشجوی دکترای کارآفرینی سازمانی دانشگاه تهران

شماره تماس: ۰۹۱۲۳۸۴۶۵۹۶

رایانمه: niliaram2000@yahoo.com

جدول ۱- خلاصه ابعاد و معونه های مؤثر در قرایبند رفتار کارآفرینانه کارکنان استخراج شده از مطالعات و ادبیات حوزه کارآفرینی

ستادی	
سازمان	
ستاد	
پذاش	
غورنر و	
متررات	
چامه	
پذیری	
اموزشی	
کلیات	
دسترسی به	
شایع و	
زیبات	
پلار	
محصول	
حقوقی	
ملکیت	
منوی	
طرافی	
محصول	
جدید	
طرافی	
روشن جدید	
تجهیز کلر	
طرافی	
خدمات	
جدید	
ابحاج کتب	
و کلر	
تامن مالی	
کتب و کلر	
سرمهای	
گلزاری در	
کتب و کلر	
توسعه عمل	
کتب و کلر	
توسعه	
محصولات	
و خدمات	
بروز رسانی جدید	
شیله سازی	
نهجه طرح	
کتب و کلر	
منابوه اولیه	
با مستریان	
احتمالی	

جدول ۲- نتایج رفتار کارآفرینانه کارگران

برای فرد (کارمند)	برای سازمان
رخصاب شغلی	
انتماد به نفس	
انعطاف پذیری	
استقلال کاری	
ارتقا	
پاداش مالی	
توسعه مهارت‌های باتعوه	
خود ارزیکی توسعه باقته	
ابجاد یک شبکه اجتماعی جدید	
ابجاد قابلیت نوآوری	
بیانی سازمانی	
رشد سازمانی	
سوداواری سازمانی	
درآمد جدید	
افزایش عملکرد	
پادگیری سازمانی	
ابجاد فرهنگ سازمانی کارگرانه	
زمان اقتصادی	
توع گرایی در حوزه بازار و محصول	
افزایش شهرت در میان سهامداران	
ابجاد و حفظ عربت رفاقتی	
حذف موقع رفاقتی	
ابجاد اختلاف و شبکه سازی	
پیگیری از منابع بلا استفاده	
تغییر قوانین و مقررات دولتی	